

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ДЕРЖАВИ І ПРАВА ІМ. В.М. КОРЕЦЬКОГО

**Адміністративне
ПРАВО
УКРАЇНИ**



**Академічний курс
У двох томах
Том 2
Особлива частина
Підручник**

*Затверджено Міністерством освіти і науки України
як підручник для студентів юридичних спеціальностей
вищих навчальних закладів*

Київ — 2005

ОСНОВНІ ВІДОМОСТІ

УДК 342.92
ББК67.9(Укр)3
А28

*Гриф надано Міністерством освіти
і науки України
(лист № 1/11-2104 від 14 травня 2004 р.)
Рекомендовано до друку Вченою радою
Інституту держави і права
ім. В. М. Корецького НАН України
10 грудня 2003р. (протокол № 11)*

Відповідальний редактор:

В. Б. Авер'янов — доктор юридичних наук, професор

Рецензенти:

В. І. Семчик, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАН України

А. О. Селіванов, доктор юридичних наук, професор

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО УКРАЇНИ. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Том 2. Особлива частина / Ред. колегія: В. Б. Авер'янов (голова) та ін. - К.: Юрид. думка, 2005. - 624 с.

ISBN 966-8602-19-6

У першому в Україні академічному курсі з адміністративного права системно викладено фундаментальні основи української науки адміністративного права. Підручник ґрунтується на ключових ідеях проекту Концепції реформи адміністративного права України. Широко представлені найновіші теоретичні досягнення українських і зарубіжних учених-адміністративістів. Матеріали Особливої частини наводяться з урахуванням змін у системі органів виконавчої влади України станом на 1 жовтня 2005 р.

Для студентів, аспірантів і викладачів вищих навчальних закладів.

ББК67.9(Укр)3

ISBN 966-8602-19-6

© Колектив авторів, 2005
© Видавництво «Юридична думка», 2005

ВСТУП

Другий том академічного курсу "Адміністративне право України" (далі - Академічний курс) присвячений тематиці "особливої частини" цієї навчальної дисципліни. Авторський колектив першого тому підручника у своїй основі зберігся, хоча і зазнав певних змін. Перш за все вони пов'язані з необхідністю висвітлення особливостей конкретних сфер державного управління, а також з додатковим включенням до змісту другого тому питань, що присвячені управлінню на рівні місцевого самоврядування та завданням просування України на шляху до європейського адміністративного простору.

Структура другого тому Академічного курсу значною мірою відрізняється від побудови звичайних підручників з адміністративного права. Умовно в ній можна виділити кілька блоків питань.

Перший блок є, так би мовити, "класичним" - це питання адміністративно-правового регулювання у різноманітних сферах державного управління. Вони

традиційно поділяються на три основні групи: сфери економіки, господарювання та пов'язані з ними сфери так званого міжгалузевого управління; сфери соціального і гуманітарно-культурного спрямування; сфери адміністративно-політичного характеру, до яких зазвичай належить і діяльність з охорони громадського порядку.

Водночас певна новаційність висвітлення цього блоку питань полягає у виокремленні загальної характеристики державної політики у відповідних сферах та застосовуваних у цих сферах адміністративно-правових засобів державного впливу.

У першому блоці також висвітлено питання адміністративно-правового регулювання та управління в основних сферах місцевого самоврядування. На жаль, дотепер у більшості сучасних підручників достатня увага цьому не приділяється. Проте ці питання мають бути цілком органічною частиною адміністративно-правової науки.

Другий блок висвітлюваних уданому томі питань пов'язаний з поглибленим розглядом тем, які з різних причин не отримали належного висвітлення у загальній частині Академічного курсу. Вони стосуються, зокрема, характеристики: організації виконавчої влади в Автономній Республіці Крим; правового регулювання діяльності з надання адміністративних послуг; особливостей здійснення адміністративної юрисдикції, причому не лише органами виконавчої влади, а й новоствореними адміністративними судами.

Найбільшою новаційністю у цьому блоці відрізняється, передусім, запропонована характеристика адміністративних послуг, яка в подальшому може претендувати на виокремлення серед адміністративно-правових інститутів, що розкривають форми і методи діяльності органів виконавчої влади і виконавчих органів місцевого самоврядування.

Змістовно новим є також втілений в Академічному курсі підхід до розгляду особливостей здійснення адміністративної юрисдикції. Зокрема, вперше у навчальній літературі запропоновано систематизований огляд законодавства, що встановлює адміністративну відповідальність юридичних осіб, і конкретних заходів такої відповідальності.

Достатньо новаційною і перспективною може вважатися також неординарна позиція авторського колективу щодо оцінки своєрідної "подвійної" природи адміністративних правопорушень, які виступають підставами застосування заходів відповідальності, передбачених, з одного боку, чинним адміністративно-деліктним законодавством, а з другого - юрисдикційними повноваженнями адміністративних судів.

Нарешті, ще один блок цілком нових питань присвячено характеристиці вимог європейської інтеграції України, насамперед щодо необхідності врахування вітчизняною державно-управлінською практикою стандартів європейського адміністративного простору. При цьому надзвичайно важливим для розуміння зазначених вимог є наголос на практиці Європейського суду з прав людини у справах адміністративно-правового характеру, саме завдяки якій сформувались і збагачуються європейські принципи адміністративного права.

Згідно із запропонованою логікою доречним також є висвітлення у заключному розділі підручника основних рис організації та діяльності публічної адміністрації в розвинених зарубіжних країнах, особливо з наголосом на певних відмінностях, сприйнятих у конкретних країнах континентальної або англосаксонської правових систем.

Редколегія Академічного курсу висловлює щиру вдячність усім колегам, які своїми ґрунтовними матеріалами сприяли підготовці першого в Україні Академічного курсу з адміністративного права, зробивши певний творчий внесок у розвиток вітчизняної адміністративно-правової науки та юридичної освіти.

ЗМІСТ





Copyright © 2005 - 2023 Київський університет права.